

BETÆNKNING

Afgivet af Finans- og Skatteudvalget

vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at gennemføre en samlet analyse af mulige nye indtægtskilder til Grønland med henblik på at styrke landets økonomi og reducere afhængigheden af bloktilskuddet. Analysen skal forelægges Inatsisartut inden FM27.

Fremsat af medlem af Inatsisartut Erik Jensen, Siumut

Afgivet til forslagens 2. behandling

Finans- og Skatteudvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut, formand
Medlem af Inatsisartut Pele Broberg, Naleraq, næstformand
Medlem af Inatsisartut Margrethe Thårup Andersen, Demokraatit
Medlem af Inatsisartut Hans-Erik Enoksen, Demokraatit
Medlem af Inatsisartut Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen 11. juni under FM2026 gennemgået forslaget.

1. Forslagets formål og indhold

Med sit forslag ønsker forslagsstilleren, at Naalakkersuisut pålægges at gennemføre en samlet analyse af mulighederne for nye indtægtskilder til Grønland. Forslagsstilleren tilføjer, at Grønlands økonomi bør styrkes og afhængigheden af bloktilskuddet mindskes. Resultatet af analysen skal være færdigt og forelægges Inatsisartut forinden forårsamlingen i 2027.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Under forslagens førstebehandling fremsatte Naalakkersuisut følgende ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut, som et led i færdiggørelsen af de tre nævnte analysespor, kommer med en sammenfattende oversigt, som indeholder

centrale vurderinger rettet mod indtægtsmuligheder, risici og samfundsøkonomiske konsekvenser. Sammenfatningen skal forlægges Inatsisartut inden FM27.”

Naalakkersuisuts ændringsforslag nød fremme af et flertal i Inatsisartut inklusive forslagsstiller, hvorefter forslaget blev henvist til behandling i Finans- og Skatteudvalget.

3. Forslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Der henvises til beskrivelsen af konsekvenserne i forslaget.

4. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget noterer sig, at førstebehandlingen af forslaget var præget af en bred politisk drøftelse. Drøftelsen handlede ikke alene om mulige nye indtægtskilder til Grønland, men også om en mere alsidig erhvervsstruktur, øget lokal produktion og værdiforædling af grønlandske råvarer og produkter, herunder fisk og skaldyr. Herudover blev der blandt andet peget på geografisk spredning af værdiskabelse og arbejdspladser, udenrigshandel og infrastruktur.

Forslagsstilleren lagde under behandlingen særlig vægt på betydningen af menneskelige kompetencer og på mulighederne for at øge den indenlandske værdiskabelse.

Naalakkersuisut henviste i sit svarnotat til koalitionsaftalen fra 2025, som blandt andet har fokus på øget værdiskabelse. Det fremgår heraf, at der er igangsat en analyse af mulighederne for et stærkere internationalt handelssamarbejde, og at der arbejdes med en erhvervsfremmestrategi med fokus på det lokale erhvervslivs muligheder for at bidrage til vækst og udvikling. Naalakkersuisut oplyste endvidere, at der arbejdes med en investeringsstrategi, som skal beskrive mulighederne inden for de traditionelle områder for værdiskabelse.

Udvalgets kommentarer til Naalakkersuisuts ændringsforslag

Det er udvalgets opfattelse, at Naalakkersuisut overordnet deler forslagsstillerens politiske intention om at styrke Grønlands økonomiske grundlag, men ønsker en anden tilgang til opgaven.

Udvalget forstår Naalakkersuisuts ændringsforslag således, at Naalakkersuisut ikke finder det nødvendigt at iværksætte en ny og selvstændig samlet analyse. Opgaven kan i stedet tage udgangspunkt i de analyser, der allerede er under udarbejdelse, og sammenfatte resultaterne herfra.

Naalakkersuisut henviser i svarnotatet til tre igangværende analysespor vedrørende henholdsvis internationalt handelssamarbejde, erhvervsfremme og investeringer. For udvalget er det

væsentligt, om disse analysespor tilsammen i tilstrækkelig grad kan identificere og vurdere mulige nye indtægtskilder for Grønland, som det efterspørges i det oprindelige forslag.

Efter udvalgets opfattelse anlægger koalitionsaftalen et bredt perspektiv på Grønlands fremtidige muligheder for indtjening og værdiskabelse. Det er derfor relevant, at den sammenfattende analyse også omfatter muligheder inden for blandt andet råstoffer, turisme, grøn energi og øget værdiforædling. Det bør samtidig belyses, om lovgivningsmæssige, administrative eller andre rammevilkår begrænser mulighederne for at udvikle nye indtægtskilder.

Udvalget hæfter sig i den forbindelse ved, at forslagsstilleren i begrundelsen anfører:
”Analysen bør samtidig belyse både økonomiske muligheder, risici og de samfundsmæssige konsekvenser ved forskellige udviklingsspor.”

Forslaget har endvidere det overordnede formål at styrke Grønlands økonomi og reducere afhængigheden af bloktilskuddet. Udvalget har i den forbindelse bemærket Naalakkersuisuts tilkendegivelse om, at en stærkere økonomi med stabil vækst vil skabe et bedre grundlag for fremtidig velstand og på længere sigt mindske bloktilskuddets betydning. Udvalget finder derfor, at dette langsigtede formål bør fremgå af afstemningstemaet.

På denne baggrund finder udvalget, at der er grundlag for det kompromis, som forslagsstilleren efterlyste i sin afsluttende tale under førstebehandlingen.

Kompromiset indebærer, at Naalakkersuisuts tilgang om at tage udgangspunkt i allerede igangværende analyser imødekommes. Der skal således ikke nødvendigvis iværksættes én ny og selvstændig samlet analyse. Herved kan dobbeltarbejde undgås. Samtidig fastholdes det oprindelige forslags centrale formål om at identificere og vurdere mulige nye indtægtskilder og sætte disse i forhold til en styrkelse af Grønlands økonomi og bloktilskuddets langsigtede betydning.

På baggrund af ovenstående fremsætter Finans- og Skatteudvalget følgende ændringsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges, som led i færdiggørelsen af de igangværende analysespor, inden FM2027 at forelægge Inatsisartut en sammenfattende analyse af mulige nye indtægtskilder til Grønland. Analysen skal indeholde centrale vurderinger af indtægtpotentiale, risici og samfundsøkonomiske konsekvenser samt belyse mulighederne for at styrke Grønlands økonomi og på længere sigt reducere bloktilskuddets relative betydning.

5. Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg indstiller forslaget til forkastelse.

Et enigt udvalg indstiller Naalakkersuisuts ændringsforslag til forkastelse.

Et enigt udvalg indstiller Finans- og Skatteudvalgets ændringsforslag til vedtagelse.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Aqqalu C. Jerimiassen
Formand

Pele Broberg
Næstformand

Margrethe Thårup Andersen

Hans-Erik Enoksen

Ane Hansen